

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»
на тему: «Економічне обґрунтування проєкту створення станції
технічного обслуговування»

Виконавець:

студентка ФЕУП 48 групи
Котюжинська Г. В.

Науковий керівник:

К.е.н, доцент
Кічук Н. В.

ОДЕСА – 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Формування цивілізованої ринкової системи господарювання в Україні відбувається на ґрунті складного становлення української державності та демократизації суспільного життя. Вирішальна роль у здійсненні глибоких соціально-економічних перетворень належить людському чиннику, якісні рушії якого формуються сферою послуг. Значення сфери послуг особливо зростає за умов, коли необхідно забезпечити такі зміни, які б визначали суспільний розвиток в напрямку глобального становлення постіндустріальної інформаційної цивілізації.

Серед існуючих напрямів сфери послуг діяльність СТО (тобто, комплекс заходів щодо контролю та підтримання справного стану, який полягає, як правило, в огляді, догляді та періодичному ремонті) вважається одним з найбільш перспективних. Відтак напрям кваліфікаційної роботи можна вважати актуальним та доцільним в якості об'єкту дослідження.

Стабільний попит на вказані послуги з боку фізичних осіб обумовлюється декількома чинниками: значним середнім віком автомобілів в Україні, значною часткою економ сегменту в структурі автомобільного ринку, з переважанням в ньому автомобілів, що побували у використанні, модою на тюнінг автомобілів, специфічними проблемами з транспортними засобами, які обумовлені війною тощо.

У свою чергу в комерційному сегменті у зв'язку із загостренням конкуренції на ринку транспортних послуг проблема зниження витрат на технічну підготовку автомобілів набула особливої гостроти. Величина вказаних витрат багато в чому залежить від рівня розвитку підприємств автосервісу, форм організації і управління, оснащеності підприємств технологічним обладнанням, укомплектованості персоналом в залежності від видів і об'ємів робіт та інших факторів, що забезпечують конкурентну здатність комерційних послуг.

Незважаючи на високі темпи автомобілізації країни, якість обслуговування і ремонту автомобілів, а також ціни на виконання послуг у вказаному сегменті не завжди задовольняють споживачів, також не працюють у повній мірі інформаційні системи матеріально-технічного і рекламного забезпечення діяльності СТО тощо.

З іншого боку вітчизняна система технічного обслуговування має достатньо могутній виробничий потенціал. Подальше зміцнення цієї системи повинне передбачати не тільки введення в експлуатацію нових об'єктів, але й реконструкцію старих об'єктів, інтенсифікацію виробництва, зростання продуктивності праці і фондівіддачі, поліпшення якості послуг за рахунок широкого упровадження нової техніки і передової технології, раціональних форм і методів організації виробництва і праці.

У різні часи проблемами функціонування бізнесу у сфері послуг (зокрема, й сервісних) опікувалися такі науковці як Городецький М. Я., Вачевський М. В., Захарченко Н. В., Іщенко Н. М., Кічук Н. В., Курніков І. П., Осипова М. М. та інші.

Мета дослідження - теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи в сфері послуг технічного обслуговування автомобілів в місті Одеса. Виконання поставленої мети реалізується через послідовне вирішення таких завдань:

- дослідити основні теоретичні аспекти започаткування власної справи у сфері послуг;
- вивчити теоретичні аспекти здійснення підприємницької діяльності в сфері технічного обслуговування автомобілів;
- обґрунтувати вибір організаційно-правової форми бізнесу та системи оподаткування;
- проаналізувати ринкове середовище в сегменті послуг технічного обслуговування автомобілів;
- визначити конкурентні переваги новостворюваного СТО та провести його SWOT-аналіз;
- сформулювати інвестиційні та операційні витрати на започаткування та функціонування СТО;
- спрогнозувати доходи та прибуток від функціонування СТО;
- розрахувати показники її ефективності;
- проаналізувати можливі ризики та запропонувати шляхи їхнього запобігання.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення СТО в місті Одеса.

Предмет дослідження – бізнес-планування власної справи у сегменті надання послуг технічного обслуговування автомобілів.

Методи дослідження: діалектичний метод – на етапі збору, систематизації і обробки інформації; методи аналізу та синтезу – для дослідження конкурентного середовища; методи статистичного аналізу – при визначенні ефективності діяльності СТО; В процесі обробки інформації використовувався програмний продукт Microsoft Excel для створення відповідних таблиць і розрахунку показників ефективності.

Інформаційна база дослідження: Закони України, офіційні дані органів державної статистики України, фактичні результати діяльності підприємств сфери послуг, результати маркетингових досліджень ринку послуг, публікації і монографічні видання вітчизняних а іноземних науковців, релевантна інформація з Інтернет-джерел.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменування). Загальний обсяг роботи становить 78 сторінок. Основний зміст викладено на 74 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Концепція організації бізнесу в сфері послуг» розглядаються особливості послуг в контексті ведення бізнесу, надається характеристика бізнес-ідеї в сегменті послуг з ремонту та обслуговування автомобілів, здійснюється обґрунтування організаційно-правової форми та системи оподаткування новостворюваного суб'єкта підприємництва.

У другому розділі «Аналіз доцільності створення станції технічного обслуговування» проаналізовано ринок послуг технічного обслуговування автомобілів в Україні, здійснена оцінка внутрішніх конкурентних переваг

новостворюваного суб'єкта підприємництва, сформовано інвестиційні та операційні витрати на відкриття станції технічного обслуговування.

У третьому розділі «Оцінка ефективності функціонування станції технічного обслуговування» здійснено прогнозування доходів та прибутку за проектом станції технічного обслуговування, наведено розрахунок критеріїв ефективності проекту та визначено перспективи масштабування, виявлені основні проектні ризики та шляхи їхньої мінімізації.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження в кваліфікаційній роботі сформульовано наступні висновки.

1. В сучасному світі відбувається стрімке зростання ролі послуг в системі потреб людини, зокрема, в розвинутих країнах у сфері послуг зайнято понад 60 % від загальної кількості працюючих. Основним чинником впливу на розвиток сфери послуг є нове уявлення про зміст складових якості та рівня життя. Мова йде про здоров'я, харчування, житлові умови та комфорт, стан власного майна, відпочинок та культурне забезпечення, умови праці, розвитку та відпочинку, соціальне забезпечення, побутові умови тощо.

2. Перспективність сегменту послуг технічного обслуговування автомобілів забезпечується впливом таким чинників як високі темпи зростання парку автомобілів і одночасним ускладненням їхніх механізмів, збільшення числа водіїв, некомпетентних в питаннях обслуговування власних транспортних засобів, інтенсифікація руху на дорогах тощо. Кількість СТО в Україні стало зростає, проте їхня якість далеко не завжди задовольняє водіїв, тому бізнес-ідея з відкриття СТО є актуальною та має певний сенс.

3. Враховуючи особливості послуг технічного обслуговування автомобілів доцільно на стартовому етапі зареєструвати ФОП. На практиці, у випадку збільшення обсягів послуг, реєструється окремий ФОП на кожний з основних напрямів діяльності. В процесі документарного оформлення новостворюваного СТО важливим є правильне визначення виду господарської діяльності згідно з КВЕД, а саме: 45.20. «Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів»; 45.32 «Роздрібна торгівля деталями для автотранспортних засобів»; 33.12 «Ремонт і технічне обслуговування машин та устаткування промислового призначення». Відкриття СТО «На ходу» та його подальше функціонування передбачає використання 2-ї групи спрощеної системи оподаткування.

4. У кількісному вимірі навіть на тлі загальної кризи обсяг ринку послуг технічного обслуговування автомобілів в останні роки почав збільшуватися і на кінець 2021 року в кількісному вимірі перевищував 340 млн. дол. В «білому» сегменті на початок 2022 р. в Україні зареєстровано майже 5 тис. фізичних та юридичних осіб, що надають послуги технічного обслуговування автомобілів. Що стосується територіального розташування, в Києві, зареєстровано майже 600 підприємств, у статуті яких першим рядком заявлено діяльність, пов'язану з ремонтом та технічним обслуговуванням транспортних засобів, а в Одеській області таких підприємств близько 800.

5. Розвиток конкурентного середовища на ринку послуг з технічного обслуговування автомобілів вимагає постійного вдосконалення технічної бази, підвищення якості послуги та ефективності функціонування виробничого процесу. Конкурентні переваги СТО «На ходу» мають ґрунтуватися на високій якості послуг, застосуванні прогресивного обладнання, раціональній організації та стимулюванні праці, контролю якості послуг.

6. Стартові витрати на відкриття СТО «На ходу» складуть 1104,7 тис. грн. Понад 70% стартових витрат доводиться на придбання технічного обладнання для СТО. З необхідних стартових витрат 104,7 тис. грн. – це власні кошти автора бізнес-ідеї. В той самий час проєкт передбачає отримання банківської позики у розмірі 1000 тис. грн. в «IdeaBank». постійні витрати СТО «На ходу» складатимуть протягом 1-го року 258,5 тис. грн. на місяць. До змінних витрат слід віднести витрати на запчастини та допоміжні матеріали (20% від вартості ремонту), а також витрати на відрядну заробітну плату (20% від вартості ремонту).

7. Планові доходи від послуг СТО можуть скласти 611 тис. грн. на місяць, або більше 7,3 млн . грн. за рік. Діяльності СТО не притаманні значні сезонні коливання, відтак вказаний обсяг доходів можна прийняти за базисний. При цьому проєктом передбачено поступове збільшення доходів та, відповідно, змінних витрат на 5% щорічно.

8. Дані проведених розрахунків інтегральних показників ефективності вказують, що дисконтований період окупності складає 15 місяців при життєвому циклі в 62 місяці. Чистий приведений дохід за проєктом складе 5957,5 тис. грн., а індекс прибутковості - 2,12, що також підтверджує ефективність інвестицій. При ставці дисконтування 27% внутрішня норма рентабельності складе 144,3%, що також свідчить про високу надійність проєкту і наявність запасу міцності.

9. З метою досягнення рівня беззбитковості середньомісячна кількість проданих послуг повинна складати 167 одиниць на місяць. В розрахунках ми брали середньомісячну кількість 275 одиниць або менше ніж 10 одиниць на день. Тобто зона безпеки складає 108 послуг, що є високим показником. Серед основних ризиків проєкту доцільно відзначити появу нових конкурентів, ризик тимчасових простоїв, технічний ризик, податковий ризик, фінансовий ризик, ресурсний ризик, кадровий ризик.

АНОТАЦІЯ

Котюжинська Г. В. «Економічне обґрунтування проєкту створення станції технічного обслуговування».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні засади започаткування власного бізнесу в Україні в сфері послуг; розглянуто загальну концепцію відкриття станції технічного обслуговування, досліджуються нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у даній сфері.

Проаналізовано конкурентне середовище у сфері послуг технічного обслуговування автомобілів та визначені внутрішні конкурентні переваги новостворюваного бізнесу. Сформовано стартові та поточні витрати за проектом.

Визначено доходи та прибуток від реалізації послуг, розраховано показники ефективності проекту, охарактеризовані можливі ризики реалізації проекту та шляхи їхньої мінімізації.

Ключові слова: послуги, автомобіль, станції технічного обслуговування, проєкт, ефективність, ризик.

ANNOTATION

Kotyuzhynska G. V. "Economic substantiation of the project of creating a technical service station"

Qualification work for a bachelor's degree in specialty 076 "Entrepreneurship, trade and exchange activities" in the educational program "Economics and Business Planning". – Odessa National Economic University. – Odessa, 2023.

The work deals with the theoretical principles of starting one's own business in Ukraine in the service sector; the general concept of opening a technical service station is considered, the regulatory and legal regulation of entrepreneurial activity in Ukraine in this field is studied.

The competitive environment in the field of car maintenance services was analyzed and the internal competitive advantages of the newly created business were determined. Initial and current costs for the project have been formed.

Revenues and profits from the implementation of services were determined, project performance indicators were calculated, possible risks of project implementation and ways of their minimization were characterized.

Key words: services, car, service stations, project, efficiency, risk.